

A PRIORI: repàs de la morfologia i la sintaxi

Analitza sintàcticament i tradueix els següents textos. Llavors fes el comentari morfològic de les paraules subratllades.

Una carta després de l'erupció del Vesuvi

Periculum nostrum iam intellegis. Ego et mater mea uiuimus sed auunculus non iam uiuit. Subito prima hora mater auunculo dixit: «Magna nubes ex Vesuuio¹ surgit». Mox mons nube

mira cingitur et tegitur. Auunculus classem regebat. Itaque nauem flexit et ad montem iter direxit. Ego matrem non neglegauí. Mox oppidum cineribus tegebatur. Surreximus et fugam paruimus. Vix pedes nostros reximus. Viae cineribus densis tegebantur. Capita nostra linteis strinximus et teximus. Mater infelix uix pedes trahebat. Illam dextra ducebam. Mihi autem dixit: «Quo me ducis? Salutem tuam causa mea neglegis». Nox terram texit. Saepe surreximus et pedes traximus. Tandem periculo liberi fuimus. Flammae non iam ex monte surgebant. Oppidum cineribus densis non iam cingebatur. Postridie

nuntius nobis dixit: «Auunculus tuus non iam uiuit. Corpus cineribus tegitur». Iam hoc satis intellegis. Gratias ago nam ego et mater uiuimus.

1. Vesuuus, -i (m): Vesuvi (nom d'un volcà).

Els diners esclavitzen els humans (Sèneca, *Sobre la ira*, III, 33)

Circa pecuniam plurimum uociferationis est: haec fora defatigat, patres liberosque committit, uenena miscet, gladios legionibus tradit; propter hanc uxorū maritorumque noctes strepunt litibus et tribunalia magistratuum premit turba, reges rapiunt atque ciuitates euertunt.

Augustus (Eutropi, *Breuiarium ab urbe condita*, 7, 8-9)

Octauianus Augustus¹ rem publicam quadraginta et quattuor annos solus obtinet, ante enim duodecim annis cum Antonio² et Lepido³ tenebat. Decedit autem septuagesimo sexto anno morte communi in, Campaniae⁴ oppido, Atella⁵. In campo Martio⁶ sepulturam dant atque uirum deo similem⁷ putabant.

1. Octauianus Augustus, -i (m): Octavià August.
2. Antonius, -i (m): Antoni (nom d'home romà).
3. Lepidus, -i (m): Lèpid (nom d'home romà).
4. Campania, -ae (f): Campània (regió d'Itàlia central).
5. Atella, -ae (f): Atel·la (ciutat de la Campània).
6. Martius, -a, -um: de Mart.
7. Similis, -e: es construeix amb datiu.

August Prima Porta, I dC

LA VEU PASSIVA: TEMA DE PERFET

1. Completa els enunciats verbals. Llavors conjuga el perfet, el plusquamperfet i el futur perfet passiu d'aquests verbs i tradueix-los:

conseruo 1

exerceo, -ui, -itum 2

depono, -posui, -positum 3

munio 4

corripio, -ripui, -reptum 3

2. Analitza sintàcticament i tradueix les següents oracions. Llavors fes el comentari morfològic de les paraules subratllades.

1. Carmina poetarum a pueris in schola lecta erant.
2. In hoc bello Achaei¹ uicti sunt et auxilia regem poposcerunt.
3. Troia dolo a Graecis capta atque deleta est.
4. Pontes interrupti tempestate erant sed a militibus refectioni sunt.
5. Theseus² a populo rex creatus est et laudatus.

1. Achaeus, -a, -um: aqueu (habitant d'Acaia).

2. Theseus, -i (m): Teseu.

Pupienus, Balbinus et Gordianus (Eutropi, *Breuiarium ab urbe condita*, 9, 2-3)

Post tres simul Augusti erant, Pupienus¹, Balbinus², Gordianus³. Romam uenerunt et Balbinus² atque Pupienus¹ in Palatino⁴ interfecti sunt, Gordiano³ imperium reseruatum est. Gordianus³ Parthis⁵ bellum fecit. Ibi interfectus est fraude Philippi⁶. Philippi⁶ duo, filius ac pater, imperium ceperunt et ad Italiam uenerunt.

1. Pupienus, -i (m): Pupiè (nom propi d'home).
2. Balbinus, -i (m): Balbí (nom propi d'home).
3. Gordianus, -i (m): Gordià (nom propi d'home).
4. Palatinus, -i (m): Palatí (un dels turons de Roma).
5. Parthus, -a, -um: part (habitants del sud del Caspi).
6. Philippus, -i (m): Filip (nom de diversos reis de Macedònia).

Sesterci romà amb la representació de Pupiè, Balbí i Gordià III, any 238